

**«ՄԻԿՐՈԷԼԵՄԵՆՏՆԵՐԻ ԿԵՆՍԱՔԻՄԻԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ
ԿԼԻՆԻԿԱԿԱՆ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐ ԹՈՒՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԹԵՄԱՅՈՎ
ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ**

**2026թ.-ից կրկնողաբար, ք. Երևան (Կլինիկական լաբորատոր ախտորոշման
ամբիոն, «Մուրացան» համալսարանական հիվանդանոցային համալիր՝
Մուրացան 114) և առցանց («Զում» հարթակ)**

«Երևանի Մ. Հերացու անվան պետական բժշկական համալսարան» հիմնադրամ

- Թիրախային լսարան՝ կլինիկական լաբորատոր ախտորոշման մասնագետներ, մանրէաբաններ, արյունաբաններ
- Մասնակիցների ակնկալվող թվաքանակ՝ 1-10 հոգի
- մասնակիցներին շնորհել ՇՄՁ 30 տեսական և 8 գործնական կրեդիտ.

դասավանդող Նաիրա Բարսեղյանին՝ ՇՄՁ 30 տեսական և 8 գործնական կրեդիտ

- Կոնտակտ 010583101

Օր 1	
10:00-12:30	Դասախոսություն Հանքային նյութերի փոխանակություն: Հյուսվածքներում դրանց կոմպլեքսները ածխաջրերի, օրգանական թթուների սպիտակուցների հետ: Օրգանիզմում նյութափոխանակության վրա դրանց ներգործությունը: Na, K, Ca, P, Mg, Cl էլեկտրոլիտների ներգործությունը կենսաքիմիական պրոցեսների վրա
Օր 2	
10:00-12:30	Դասախոսություն Հիպոնատրիենմիա և հիպերնատրիենմիա, հիպո- հիպեր- կալիենմիա, հիպո- հիպեր- կալցիենմիա, հիպո- հիպեր- ֆոսֆորենմիա, մագնեզիումի հիպո և հիպեր ազդեցությունները կենսաքիմիական պրոցեսների վրա: Ֆոսֆորի և կալցիումի անտոգոնիզմը: Ֆոսֆորի և կալցիումի ներգործությունը վիտամին D-ի սինթեզի վրա: Քլորի հիպո- հիպեր- քլորենմիա
Օր 3	
10:00-12:30	Դասախոսություն Թույների կենսաքիմիական դասակարգումը, մարդու օրգանիզմ ներթափանցման ուղիների նշանակությունը: Թույնի դոզայի վերլուծությունը՝ սահմանաթույլատրելի դոզա (ՍԹԴ-ՈՒԿ), LD50, LD՝մահացու դոզա: Թույնի կոմույալացիան և դրա տարածամկետված ներգործությունը: Թույնին ընտելացման և կախվածության հայեցակարգը
Օր 4	
10:00-12:30	Դասախոսություն

	Թույնի ներգործության ժամանակային գործոնները և ներթափանցման ուղով պայմանավորված՝ կլինիկոլաբորատոր ախտորոշման ցուցանիշների առաջնահերթությունները: Թույների ներթափանցումը կենսաբանական պատնեշներով՝ պլացենտար, հեմատոէնցեֆալիկ, պերորալ, ինգալյացիոն և մաշկային: Թունավորումների տրքսիկոկինետիկ առանձնահատկությունները: Օրգանիզմում թույների բնական դետոքսիկացիան, կենսատրանսֆորմացիան
Օր 5 (առկա)	
10:00-12:30	Գործնական աշխատանք Սուր թունավորումների կլինիկոլաբորատոր ախտորոշում՝ նյարդային (քսիլոլ, բենզին, սպայզ, մորֆին, մուսկարին) և սիրտ-անոթային համակարգերի (սրտային գլիկոզիդներ, պոլինոզներ և այլն) թունաբանական ախտահարումներ
Օր 6	
10:00-12:30	Դասախոսություն Ստամոքսաղիքային տրակտի ինտոքսիկացիա, սննդային թունավորումներ (բոտուլիզմ, սալմոնելոզ, ստաֆիլոկոկային թունավորում): Հեմոլիտիկ թույների ցիտոտոքսիկ ներգործությունը արյունաստեղծ համակարգի վրա: Մնկային թունավորումներ (միկոտոքսիկոզ)
Օր 7	
10:00-12:30	Դասախոսություն Թունավորում ծանր մետաղների միացություններով: Էսենցիալ (անփոխարինելի) միկրոտարրերի նշանակությունը մարդու կենսաքիմիական փոխանակության պրոցեսների մեջ: Fe, Co, Cu մասնակցությունը արյունաստեղծման գործընթացներում: Fe- դեֆիցիտային, Co-դեֆիցիտային, Cu-դեֆիցիտային անեմիաներ
Օր 8	
10:00-12:30	Դասախոսություն Յոդը (I) որպես հորմոնակտիվ էսենցիալ միկրոտարր: Յոդի (I) մինիմալ կենսաերկրաքիմիական էնդեմիան և յոդ-դեֆիցիտային հորմոնալ հիվանդությունները << բնակչության շրջանում (էնդեմիկ խափա, կրետինիզմ): Յոդ-ծծմբային անտագոնիզմ
Օր 9	
10:00-12:30	Դասախոսություն Մոլիբդենի (Mo) մաքսիմալ կենսաերկրաքիմիական էնդեմիան, նրա ներգործությունը ֆերմենտատիվ պրոցեսների վրա (քսանթինօքսիդազա, ալդեհիդօքսիդազա, սուլֆիտօքսիդազա), մոլիբդենային պոդագրա հիվանդությունը << բնակչության շրջանում
Օր 10 (առկա)	
10:00-12:30	Գործնական աշխատանք Սելենի (Se)-ի հակաօքսիդանտ նշանակությունը, սելենոպրոտեիդների ներգործությունը մկանային հյուսվածքի ակտիվության վրա: Սելենի (Se)-ի կիրառությունը իբրև քաղցկեղականխարգելիչ և կենսաբանական ակտիվ հավելում: Յինկը (Zn) իբրև վաղ օնկոմարկեր կլինիկոլաբորատոր դիագնոստիկայում: Յինկի (Zn) միժամանակյա եռակողմ ներգործությունը՝ Ռ-ՆԹ-ի սինթեզում, հյուսվածքային ռեգեներացիայում և իբրև ֆունգիցիդ: Մանգանը (Mn) որպես կայուն օքսիդիչ

Օր 11	
10:00-12:30	Դասախոսություն Պայմանական-էսենցիալ (As, B, Br, F, Ni, Si) միկրոտարրերի նշանակությունը: Մկնդեղի (As) ներգործությունը մարդու օրգանիզմում իբրև հեմոլիտիկ, նեֆրոտոքսիկ, հեպատոտոքսիկ թույն: Բորբոսասնկերի՝ (Penicillium, Aspergillus, Fusarium) տոքսիկ, գազանման միացությունների ներգործությունը մարդու առողջության վրա: Մկնդեղի (As) կիրառությունը ատամնաբուժական պրակտիկայում: Բրոմի (Br) մասնակցությունը յատրոգեն հիվանդությունների առաջացման մեջ (բրոմիզմ, բրոմոդերմա, բնածին բրոմոդերմա)
Օր 12	
10:00-12:30	Դասախոսություն Ֆտորի (F) ազդեցությունը ոսկրային հյուսվածքի մինիրալիզացիոն պրոցեսներում: Ֆտոր-ապատիտ միացության սինթեզը, նրա հակակարիեսային նշանակությունը և կարիեսի կանխարգելումը խոշոր բնակավայրերում: Ֆտորը (F) որպես հեպատոտոքսիկ միկրոտարր և էնցեֆալոպատիաների առաջացման գործոն: Ֆլյուրոզ
Օր 13	
10:00-12:30	Դասախոսություն Ատամնաբուժական պրակտիկայում (օրթոդոնտիա) լայնորեն կիրառվող նիկել (Ni) պարունակող մետաղալարերը և դիսբակտերիոզի զարգացումը: Լեզիոների հիվանդության ծագումն ու ընթացքը: Սիլիցիումի (Si) դիսպերս փոշիների կոմպոզիցիան ավելոյիալ հյուսվածքում և սիլիկոզ՝ պնեվմոկոնոնոզ հիվանդության առաջացումը
Օր 14	
10:00-12:30	Դասախոսություն Թունավոր միկրոտարրերի (Pb, Al, Cd, Hg, Ra, Ag, Au) ներգործությունը մարդու օրգանիզմի վրա: Կապարի (Pb) անօրգանական միացությունները որպես ցիտոտոքսիկ, հեմոլիտիկ, նեֆրոտոքսիկ, հեպատոտոքսիկ թույններ: Կապարի (Pb) օրգանական միացությունները որպես նեյրոտոքսիկ նյութեր: Ալյումինը (Al) որպես Ալցիեյմերի հիվանդության սկզբնապատճառ: Որպես անտոցիդ միացություն ալյումինի (Al) լայն կիրառությունը սննդի և դեղագործական արդյունաբերության մեջ
Օր 15 (առկա)	
10:00-12:30	Գործնական աշխատանք Կադմիումի (Cd) պարունակությունը ծխախոտի (Nicotiana tabacum) կազմում և ատամնավզիկի կադմիական օղակի առաջացման պրոցեսը: Սնդիկի (Hg) թունավոր ներգործությունը և մերկուրիալիզմ հիվանդության զարգացումը: Արծաթը (Ag) որպես արգինոզ մաշկային հիվանդության պատճառ: Ոսկու (Au) ռադիոիզոտոպների կիրառությունը ճառագայթատերապիայում:

Գործնական աշխատանքի ընթացքում օգտագործվելու են սխեմատիկ բացատրություններ, ինչպես նաև կատարվելու են միկրոսկոպիկ պրեպարատների վերլուծում: Կանցկացվեն նաև պրեզենտացիաներ:

Դասավանդող՝ Նաիրա Բարսեղյան: